

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО

КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

На засіданні кафедри теорії і методики
фізичної культури

Протокол № від

Зав. каф.

2019

Боднар І.Р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

На засіданні ради факультету
педагогічної освіти

Протокол № від

Голова Ради

2019

Петрина Р.Л.

ПРОГРАМА

**ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 014.11 СЕРЕДНЯ ОСВІТА
(ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА)**

**«ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ»
ДЛЯ СТУДЕНТІВ РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ «МАГІСТР»**

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

РОЗДІЛ 1.

ІСТОРИКО-ЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ СТАНОВЛЕННЯ ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЯК НАУКОВОЇ ТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Тема 1. Історичний аналіз розвитку ТiМФВ як наукової та навчальної дисципліни.

Предмет ТiМФВ як науки і навчальної дисципліни. Джерела виникнення і розвитку ТiМФВ. Основні історичні етапи розвитку ТiМФВ та їх характеристика. Місце ТiМФВ в системі наукових знань. Характеристика ТФВ і МФВ як складових навчальної дисципліни ТiМФВ, їх роль у підготовці фахівців з фізичного виховання. Структура та зміст ТiМФВ як навчальної дисципліни. Вихідні поняття ТiМФВ, дискусійні моменти в їх сучасному тлумаченні. Суміжні поняття ТiМФВ у практиці ФВ та НДР з проблем ФВ.

Внесок українських педагогів другої половини ХІХ - перша половина ХХ століття у формуванні теоретичних основ фізичного виховання. Сучасний етап поглибленого розвитку ТiМФВ як науки.

Система фізичного виховання як вихідне поняття теорії фізичного виховання. Фактори, що забезпечують функціонування системи ФВ у сучасному суспільстві. Традиції української народної культури, як передумова формування національної системи ФВ. Аналіз основ системи ФВ в Україні (світоглядні, правові, програмно-нормативні, теоретико-методичні, організаційні).

Тема 2. Сучасний стан та перспективи реформування національної системи фізичного виховання в Україні.

Система фізичного виховання як поняття теорії фізичного виховання. Система фізичного виховання як історично обумовлений тип соціальної практики, фізичного виховання. Аналіз сучасного стану світоглядних програмно-нормативних, науково-методичних і організаційних основ національної системи фізичного виховання. Стратегія реформування системи фізичного виховання у «Національній доктрині розвитку фізичної культури і спорту». Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність - здоровий спосіб життя - здорова нація». Сучасні пріоритети розвитку науки в сфері фізичної культури і спорту. Формування теоретичних і методичних засад розвитку «Спорту для всіх». Обґрунтування раціональних параметрів фізкультурно-оздоровчих занять із різними верствами населення. Формування наукових підходів до визначення рівнів мотивації різних верств населення щодо застосування засобів фізичної культури і спорту для профілактики захворювань, зміцнення здоров'я. Використання «штучного керуючого середовища» в процесі ФВ (апаратні пристосування, спеціалізоване устаткування, тренажерні пристрої). Використання комп'ютерних технологій в процесі ФВ. Критерії ефективності систем фізичного виховання в країні.

РОЗДІЛ 2.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ.

Тема 1. Проблематика точної постановки завдань у фізичному вихованні. Аналіз сутнісного змісту принципів, що регламентують процес фізичного виховання.

Чинники, що визначають мету фізичного виховання (біологічні і соціальні потреби особистості, потреби суспільства). Характеристика чинників, що визначають мету фізичного виховання (біологічні і соціальні потреби особистості, потреби особистості, потреби суспільства).

Специфічність завдань фізичного виховання, визначення ознак, що розподіляють їх на різні групи. Характеристика завдань фізичного виховання, визначення ознак, що розподіляють їх на різні групи, уточнення формулювання завдань.

Сутність змісту принципів, що регламентують процес фізичного виховання. Характеристика змісту принципів, що регламентують процес фізичного виховання (загальні соціальні принципи виховної стратегії суспільства, загальнопедагогічні принципи, специфічні принципи фізичного виховання).

Взаємозв'язки між завданнями і принципами фізичного виховання, як складовими даного педагогічного процесу. Визначення взаємозв'язку між завданнями і принципами фізичного виховання як складовими даного педагогічного процесу.

Тема 2. Сучасна систематика засобів і методів фізичного виховання, проблематика їх удосконалення. Концепція побудови занять у фізичному вихованні.

Засоби фізичного виховання як складові даного педагогічного процесу. Характеристика засобів, фізичного виховання, критеріїв та ознак їх класифікації. Аналіз підходів до класифікації засобів фізичного виховання, та ознак цих класифікацій. Характеристика фізичних вправ як основний засіб фізичного виховання (техніка фізичних вправ, характеристика рухів). Напрямки та вимоги використання природних сил як засобу фізичного виховання. Гігієнічні фактори, що впливають на ефективність занять фізичним вправами.

Методи фізичного виховання як складові даного педагогічного процесу. Характеристика методів фізичного виховання, критеріїв та ознак їх класифікації. Характеристика впливу методів фізичного виховання на спрямованість даного педагогічного процесу. Особливості застосування методик різної спрямованості у процесі занять фізичними вправами. Аналіз підходів до класифікації методів фізичного виховання, аналіз критеріїв та ознак цих класифікацій. Особливості застосування методик різної спрямованості у процесі занять фізичного виховання.

Тема 3. Проблематика формування особистості у процесі фізичного виховання.

Значення фізичних вправ у процесі формування особистості. Особливості виховання моральних якостей у процесі фізичного виховання осіб

різного віку. Особливості виховання вольових якостей у процесі фізичного виховання осіб різного віку. Особливості виховання естетичних смаків у процесі фізичного виховання осіб різного віку.

Організаційні форми фізичного виховання як складові даного педагогічного процесу. Аналіз підходів до класифікації організаційних форм фізичного виховання, аналіз критеріїв та ознак цих класифікацій. Теоретичне обґрунтування структури занять у фізичному вихованні. Загальні вимоги до проведення занять з фізичної культури.

Взаємозв'язок між бажанням особистості займатися фізичними вправами і метою процесу фізичного виховання. Аналіз видів спонукань, спрямованих на формування бажання займатися фізичними вправами. Аналіз перешкод, що виникають у процесі формування потреби займатися фізичними вправами. Значення фізичних вправ у процесі формування особистості.

Особливості виховання моральних якостей у процесі фізичного виховання осіб різного віку. Особливості виховання вольових якостей у процесі фізичного виховання осіб різного віку. Особливості виховання естетичних смаків у процесі фізичного виховання осіб різного віку.

РОЗДІЛ 3

ОСНОВНІ АСПЕКТИ МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ.

Тема 1. Проблематика формування фізкультурних знань, рухових вмінь і навичок.

Знання як компонент фізкультурної освіти. Систематизація фізкультурних знань. Чинники, що впливають на формування фізкультурних знань. Особливості формування фізкультурних знань. Аналіз зв'язку між рівнями засвоєння рухових дій та процесом їх навчання. Особливості методики навчання руховим діям різної координаційної складності. Характеристика підходів до методики навчання руховим діям на різних етапах. Підходи до вибору методики навчання руховим діям осіб різного віку.

Характеристика перешкод, що виникають у процесі формування фізкультурних знань та рухових дій в осіб різного віку. Закономірності педагогічного процесу як визначний чинники методики фізичного виховання. Залежність методики фізичного виховання від конкретного змісту занять. Вплив на методику фізичного виховання вікових, статевих та індивідуальних особливостей осіб, що займаються фізичними вправами.

Матеріально-технічне забезпечення методики фізичного виховання. Характеристика знань як компоненту фізкультурної освіти. Систематизація фізкультурних знань.

Тема 2. Основи методики розвитку рухових якостей.

Загальна характеристика змісту рухових якостей і засобів їх розвитку. Основи методики розвитку силових якостей та витривалості. Основи методики розвитку швидкісних якостей, гнучкості, спритності. Методи дослідження рівня розвитку рухових якостей та рівня фізичної підготовленості. Характеристика змісту рухових якостей на підставі аналізу м'язової роботи та джерел енергозабезпечення. Характеристика понять: «рухові задатки», «рухові

здібності», «рухові якості», «рухова обдарованість», «талант». Визначення взаємозв'язку між поняттями: «рухові задатки», «рухові здібності», «рухові якості», «рухова обдарованість», «талант». Характеристика підходів до вибору методик для розвитку рухових якостей.

Особливості методики розвитку рухових якостей, в осіб різного віку, статі, рівня фізичної підготовленості. Особливості диференціації методики розвитку рухових якостей, в осіб з різними темпами розвитку, тілобудовою, властивостями нервової системи. Характеристика перешкод, що виникають у процесі розвитку рухових якостей.

РОЗДІЛ 4.

УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ.

Тема 1. Теоретичні основи управління фізичним вихованням. Прогнозування занять та контроль у фізичному вихованні.

Сутність поняття «управління» в ТіМФВ. Необхідні умови управління ФВ. Моделювання у фізичному вихованні, прогнозування у фізичному вихованні. Алгоритм програмування занять фізичними вправами. Визначення раціональних засобів та методів занять фізичними вправами. Визначення раціонального рухового режиму. Контроль у ФВ. Корекція програм занять.

Організм людини як складна, динамічна, ймовірна та саморегулююча система. Особливості взаємодії системи вчитель – учень. Загальні умови управління біологічними та педагогічними процесами. Необхідні умови управління процесом ФВ.

Види моделі, які використовуються у практиці наукових досліджень з проблем фізичного виховання. Особливості побудови математичних моделей у фізичному вихованні. Сутність прогностичного моделювання. Модельні характеристики функціонального стану людей різного віку. Модельні характеристики загальної фізичної підготовленості дітей шкільного віку. Алгоритм програмування занять фізичними вправами.

Визначення раціональних засобів та методів занять фізичними вправами. Визначення раціонального рухового режиму. Технологія корекції програм занять в процесі ФВ.

Тема 2. Основи управління процесом фізичного виховання дорослого населення. Особливості методики фізичного виховання дорослого населення.

Соціальні і біологічні передумови ФВ дорослого населення. Цілі і стратегія управління процесом ФВ дорослих. Мета і завдання ФВ дорослого населення. Основні напрями ФВ дорослого населення. Формування мотивації фізичної активності та фізкультурних знань у дорослого населення. Особливості методики фізичного виховання осіб I та II зрілого віку. Особливості методики фізичного виховання осіб похилого та старшого віку. Педагогічний контроль у фізичному вихованні дорослого населення. Мета і види контролю. Особливості попереднього, оперативного, поточного та етапного контролю. Педагогічний контроль як чинник підвищення мотивації до занять фізичною культурою. Застосування технічних засобів термінової

інформації у педагогічному контролі.

Мета і завдання фізичного виховання дорослого населення. Фізкультурно-гігієнічний напрям ФВ в побуті. Оздоровчо-рекреаційний напрям ФВ. Загально-підготовчий напрям ФВ. Спортивний напрям ФВ. Професійно-прикладний напрям ФВ. Лікувально-реабілітаційний напрям ФВ. Військово-прикладна фізична підготовка. Формування мотивації фізичної активності; формування фізкультурних знань; засоби ФВ осіб різного віку. Технологія планування ФВ дорослого населення; педагогічний контроль у ФВ дорослого населення; оцінка стану здоров'я та фізичної підготовленості дорослого населення.

РОЗДІЛ 5.

СОЦІАЛЬНО-ОСВІТНІ ТА ПРОГРАМНО-НОРМАТИВНІ ЗАСАДИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ЗВО.

Тема 1. Соціально-освітні та програмно-нормативні засади фізичного виховання студентів ЗВО.

Соціально-психологічний портрет студентської молоді. Місце ФВ в системі професійної освіти та виховання студентської молоді. Програмно-нормативне забезпечення ФВ студентів ЗВО. Стан та актуальні проблеми реформування системи ФВ студентів ЗВО з урахуванням вимог сучасності. Місце фізичного виховання в системі вищої освіти і виховання студентської молоді. Мета, завдання, фізичного виховання студентів ЗВО. Врахування мотивів та інтересів студентів до фізкультурно-спортивної діяльності як суб'єктивного чинника, що обумовлює зміст та форми організації процесу фізичного виховання у ЗВО. Критерії ефективності фізичного виховання випускників ЗВО згідно вимог навчальної програми. Завдання дисципліни «Фізичне виховання» у ЗВО. Рекомендована структура та обсяг навчальних занять з фізичного виховання, для студентів різних категорій і груп. Організаційне забезпечення процесу фізичного виховання. Критерії, які визначають ефективність системи фізичного виховання студентів. Сучасні наукові підходи до розробки програми фізичного виховання студентів ЗВО та їх реалізація в практиці. Перспективи реформування системи фізичного виховання студентів в Україні. Програмно-нормативне забезпечення процесу фізичного виховання. Організаційне забезпечення процесу фізичного виховання. Кадрове забезпечення процесу фізичного виховання. Особливості організації і змісту роботи кафедри ФВ ЗВО.

РОЗДІЛ 6.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ЗВО.

Тема 1. Методичні основи фізичного виховання в основному та спортивному навчальному відділеннях.

Форми ФВ студентів ЗВО та їх взаємозв'язок у послідовному формуванні фізичної культури майбутнього фахівця відповідного рівня. Методичні особливості навчальних занять в основному навчальному відділенні. Методичні особливості навчальних занять в спортивному навчальному

відділенні. Сучасні підходи до організації поза навчальних форм ФВ студентів у ЗВО. Характеристика контингенту основного навчального відділення та конкретизація завдань стосовно до його особливостей.

Особливості перспективного та оперативного планування процесу ФВ основного навчального відділення. Особливості методики навчання рухових дій та спрямованого впливу на розвиток окремих рухових якостей. Особливості формування мотивації на виконання навчальних завдань з ФВ. Характеристика контингенту спортивного навчального відділення. Диференціація завдань залежно від спортивної обдарованості і перспектив спортивного вдосконалення. Специфічні риси спортивної підготовки у навчальних групах спортивного вдосконалення.

Характеристика сучасних підходів до контролю ефективності навчального процесу у ЗВО.

Досвід використання модульно-рейтингової оцінки у практиці фізичного виховання студентів. Методика оцінки біологічного віку та стану здоров'я студентів. Методика визначення рівнів фізичного розвитку і фізичної підготовленості студентів. Педагогічний контроль у процесі ФВ студентів. Форми та методи педагогічного контролю у процесі ФВ студентів. Значення результатів педагогічного контролю для оперативного та поточного планування навчального процесу з дисципліни «Фізичне виховання» студентів ЗВО. Документи планування процесу ФВ у ЗВО. Архітектоніка базової програми з ФВ.

Форми поза навчальних занять з ФВ студентів ЗВО та їх взаємозв'язок у вирішенні завдань формування фізичної культури особистості фахівця відповідного рівня. Використання нетрадиційних видів спорту у поза навчальній роботі з ФВ студентів. Використання нетрадиційних систем оздоровлення і фізичного вдосконалення у ФВ студентів. Досвід використання сучасних фізкультурно-оздоровчих технологій у фізичному вихованні студентів (на прикладі фітнес-програм).

Тема 2. Методичні основи фізичного виховання в спеціальному навчальному відділенні.

Специфіка засобів і методів, що використовуються у навчальних заняттях з дисципліни „Фізичне виховання” у спеціальному навчальному відділенні. Особливості методики загальної і ППФП при відхиленнях у стані здоров'я. Особливості методики занять із студентами груп «А», «Б», і «В» спеціального навчального відділення. Засоби, які є протипоказані для використання в заняттях із студентами груп «А», «Б», і «В» спеціального навчального відділення. Особливості оздоровчого тренування при окремих відхиленнях у стані здоров'я студентів. Методи контролю за рівнем знань та вмінь з питань відновлення і зміцнення здоров'я засобами фізичної культури.

Психофізіологічні передумови професійної освіти і підготовки студентів до праці. Чинники, що зумовлюють ППФП. Матеріально-технічне забезпечення ППФП.

ЛІТЕРАТУРА

Методичне забезпечення

1. Вербицкий А. А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход : метод. пособ. / А. А. Вербицкий. – М. : Высш. шк., 1991. – 207 с.
2. Дінейка К. В. Рух, дихання, психофізичне тренування / К. В. Дінейка. – К. : Здоров'я, 1984. – 168 с.
3. Канішевський С.М. Науково-методичні та організаційні основи фізичного удосконалення студентства. Вид. Друге, стереотипне – К.;, 1999 – 270 с.

Рекомендована література

Базова

1. Актуальні проблеми організації фізичного виховання студентської та учнівської молоді Львівщини (зб.наук.праць). – Львів: ЛДФЕІ, 2003.
2. Боднар І. Інтегративне фізичне виховання школярів різних медичних груп: [монографія], Іванна Боднар. – Л.: ЛДУФК, 2014. – 316 с.
3. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посібник. / Е.С. Вільчковський, О.І. Курок. – Суми: ВТД „Університетська книга”, 2004. – 428 с.
4. Демінський А.Ц. Основы теории и методики физического воспитания. – Донецк: АО Донеччина, 1995. – 520 с.
5. Дубогай, О. Д. Теоретико-прикладні основи формування здоров'язбережувальної освіти школярів в системі впровадження технології «Навчання у русі» / О. Д. Дубогай // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / фізична культура і спорт : зб. наук. праць. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – Вип. 3 К (84). – С. 162-165.
6. Дубогай, О. Д. Технологія «навчання у русі» в системі інноваційного здоров'язбереження учнів початкових класів / О. Д. Дубогай // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. - Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. - Вип. 3К (97). - С. 185-189.
7. Закон України Про фізичну культуру і спорт. Документ 3808-ХІІ, чинний, поточна редакція — Редакція від 16.07.2019, підстава - [2704-VIII](#) Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
8. Круцевич Т. Ю. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків і молоді : навчальний посібник / Т. Ю. Круцевич, М. І. Воробйов, Г. В. Безверхня. - Київ : Олімпійська література, 2011. - 224 с.
9. Круцевич, Т. Ю. Якість життя і фізична активність чоловіків і жінок другого зрілого віку / Т. Ю. Круцевич, О. Б. Іванік, Л. І. Погасій // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і

- спорт) : зб. наук. праць. - Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. - Вип. 2 (108). - С. 95-99.
10. Линець М.М. Основи методики розвитку рухових якостей. – Львів: Штабар, 1997. – 208 с.
 11. Матвеев Л. П. Методика физического воспитания с основами теории : учеб. пособ. для студентов ин-тов и учащихся пед. училищ / Л. П. Матвеев, С. Д. Мельников. – М. : Просвещение, 1991. – 191 с.
 12. Матвеев Л. П. Теория и методика физического воспитания : учебн. для ин-тов физ. культуры / под. ред. Л. П. Матвеева, А. Д. Новикова. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Физкультура и спорт, 1976. – Т. 1. – 303 с. ; Т. 2. – 256 с.
 13. Матвеев Л. П. Теория и методика физической культуры / А. П. Матвеев. – М. : Физкультура и спорт, 1991. – 543 с.
 14. Москаленко Н. В. Вплив інноваційної технології зміцнення здоров'я на фізичний стан старшокласників / Н. В. Москаленко, Д. С. Єлісеєва // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2016. - Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт), Вип. 3К 1 (70) 16. - С. 108-113
 15. Романенко В.А. Двигательные способности человека. – Донецк: Новый мир, УКЦентр, 1999. – С. 245-296.
 16. Романенко В.В., Куц О.С. Рухова активність і фізичний стан студенток вищих навчальних закладів. Вінниця, 2003. – 130 с.
 17. Саїнчук М. М. Декларативність та реальність реалізації оздоровчого цілепокладання фізичної культури в загальноосвітніх навчальних закладах / М. Саїнчук // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2018. – No 1. – С 72–77.
 18. Теория и методика физического воспитания. Т.1. Общие основы теории и методики физического воспитания: Учебн. для студентов высших учебных заведений физического воспитания и спорта. /Под ред. Т.Ю.Круцевич, К., Олимпийская литература, 2003. – с. 424.
 19. Теория и методика физического воспитания. Том 2. Методика физического воспитания различных групп населения /Под.ред. Т.Ю.Круцевич. – К: Олимпийская литература, 2003. – 392 с.
 20. Теория и методики физического воспитания: Учебн. для студентов фак. физ. культуры пед. ин-тов по спец. 03.03. Физ. культура / Под ред. Б.А.Ашмарина. - М.: Просвещение, 1990. - 287 с.
 21. Теорія і методика фізичного виховання : підруч. для студ. вищ. навч. закладів фіз. виховання і спорту : в 2 т. / під ред. Т. Ю. Круцевич. – К. : Олімпійська література, 2008. – Т. 1. – 391 с.
 22. Теорія і методика фізичного виховання : підруч. для студ. вищ. навч. закладів фіз. виховання і спорту : в 2 т. / під ред. Т. Ю. Круцевич. – К. : Олімпійська література, 2008. – Т. 2. – 367 с.
 23. УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №42/2016 Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року "Рухова

- активність - здоровий спосіб життя — здорова нація". Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/422016-19772>
24. Фізичне виховання. Навчальна програма для вищих навчальних закладів України III-IV рівні акредитації. – Київ, МОіНУ, 2003, 33 с.
 25. Холодов Ж.К., Кузнецов В.С. Теория и методика физического воспитания и спорта: Учеб. пособие для студ. высших учеб. заведений. – 2 –е изд. испр. доп. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 480 с.
 26. Шиян Б. М. Методика фізичного виховання школярів: практикум / Б. М. Шиян. – Л. : Світ, 1993. – 184 с.
 27. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів : [підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту] / Б. М. Шиян. – Т. : Навчальна книга – Богдан, 2004. – Ч. 1. – 272 с. – ISBN 966-7924-55-6.
 28. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів : [підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту] / Б. М. Шиян. – Т. : Навчальна книга – Богдан, 2004. – Ч. 2. – 248 с. – ISBN 966-609-005-8.
 29. Шиян Б. М. Теорія фізичного виховання / Б. М. Шиян, В. Г. Папуша, Є. Н. Приступа. – Л. : ЛОНМІО, 1996. – 220 с.
 30. Шиян Б. М. Теорія фізичного виховання : навч. посіб. / Шиян Б. М., Папуша В. Г. - Тернопіль : Збруч, 2000. - 183 с.

Допоміжна

1. Дубогай О. Навчання в русі: Здоров'язберігаючі педагогічні технології в початковій школі. - К.: Вид. дім "Шкіль. світ": Вид. Л.Галіцина, 2005.-112с.- (Б-ка "Шкіль. світу).
2. Круцевич Т. Ю. Причини політики девальвації фізичної підготовки в системі фізичного виховання в закладах освіти України / Т. Ю. Круцевич, М. М. Саїнчук, Р. В. Підлетейчук // Спорт. вісн. Придніпров'я. – 2018. – No 1.
3. Круцевич Т. Ю. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т. Ю. Круцевич, Г. В. Безверхня. - Київ : Олімпійська література, 2010. - 248 с.
4. Лєко Б. Теоретико-методологічні та психолого-валеологічні виміри процесу фізичного виховання у вищих навчальних закладах //Молода спортивна наука України – Львів, 2004, Т3. – С.198-205.
5. Національна доктрина розвитку фізичної культури і спорту: проект. – „Спортивна газета”, 4 грудня 2003.
6. Про затвердження плану заходів щодо реалізації Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року “Рухова активність - здоровий спосіб життя — здорова нація”. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/541-2018-%D1%80>
7. Про затвердження плану заходів щодо реалізації Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року “Рухова активність — здоровий спосіб життя — здорова нація” на 2019 рік. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-planu-zahodiv-shchodo-realizaciyi-nacionalnoyi-strategiyi-z-ozdorovchoyi-ruhovoyi-aktivnosti->

[v-ukrayini-na-period-do-2025-roku-ruhova-aktivnist-zdorovij-sposib-zhittya-zdorova-naciya-na-2019-rik](#)

8. Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року "Рухова активність - здоровий спосіб життя - здорова нація". Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/42/2016>
9. Тер-Ованесян А.А. Педагогические основы физического воспитания. Москва, ФиС, 1978.
10. Фізичне виховання. Навчальна програма для вищих навчальних закладів України III-IV рівні акредитації. – Київ, МОіНУ, 2003, 33 с.
11. Язловецкий В. С. Физическое воспитание детей с ослабленным здоровьем / В. С. Язловецкий. – К. : Здоров'я, 1991. – 232 с.

Інформаційні ресурси

1. Матеріали лекцій.
2. Бібліотека.
3. Мережа Інтернет.